

2019

Opetussuunnitelma

Musiikin taiteen perusopetus

KÄYRÄTORVI

Pirkan opiston
musiikkiopisto 2019

Sisällys

Johdanto	2
Käyrätorven aineopetussuunnitelma.....	2
Työtavat	2
Soittotunnit.....	3
Säestystunnit ja opinnäytteiden valmistelu	3
Opinnäytteet	3
Painotus.....	3
Arviointi.....	4
Taitotaulut	5

Johdanto

Pirkan taiteen perusopetuksen yleinen osa on tehty taidekoulujen (Kuvataidekoulu, Musiikkiopisto, Tanssikoulu, Teatterikoulu) yhteiseksi, monitaiteellisuutta toteuttavaksi kokonaisuudeksi, jolle aine- ja soitinkohtaiset opetussuunnitelmat perustuvat.

Tämä käyrätorven aineopetussuunnitelma on laadittu Pirkan opiston musiikkiopistossa annettavan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista musiikin opetusta varten. Taitotaulun tarkoituksena on olla oppimisen ja arvioinnin apuväline, jota oppilas käyttää yhteistyössä opettajan kanssa.

Käyrätorven aineopetussuunnitelma

Oppilas voi valita oman opintopolkunsa kurssikokonaisuudet ja suuntautumisvaihtoehdot opintojen edetessä. Aluksi oppilas tutustuu valitsemaansa soittimeen, kehittää opettajan ohjauksessa sen perustaitoja ja etsii musiikillista identiteettiään. Opintojen tarkoituksena on luoda edellytys elinikäiseen musiikkiharrastukseen ja kehittää ryhmätyöskentely- ja vuorovaikutustaitoja.

Perustasolla oppilas harjoittelee säännöllisesti, tutustuu soittimensa mahdollisuuksiin, musiikin tyylilajeihin ja monipuolisesti eri musiikkiteoksiin, osallistuu yhteismusisointiin ja musiikin hahmottamisen kursseihin, konserttivalmiuksien kehittämiseen, improvisointiin ja säveltämiseen käytännön musisoinnin ja musiikkiteknologian keinoin.

Syventävissä opinnoissa oppilas keskittyy valinnaisaineiden tunneilla esim.

solistimuusikon, orkesteri- tai bändimuusikon taitoihin. Valinnaisaineita opiskellaan jo perustasolla.

Työtavat

Pitkäjänteisellä harjoittelulla ja viimeistelyllä pyritään kehittämään oppilaan varmuutta ja ilmaisukykyä. Suorituksesta saatu kokemus sekä arviointilautakunnan kannustava ja rakentava palaute auttavat oppilasta asettamaan itselleen uusia tavoitteita.

Yhteismusisointi ja valinnaisaineet ovat oleellinen osa opiskelua ja esimerkiksi kamarimusiikki voi muodostaa osan tasosuorituksen ohjelmasta.

Oppilasta totutetaan yhteismusisointiin heti opintojen alusta alkaen. Suosituksena on, että opettaja jakaa soittotunteihin käytettävää aikaa harkintansa mukaan samanaikaisopetukseen ja muuhun ryhmämusisointiin. 30 minuutin soittotunti voidaan yhdistää toisen oppilaan tuntiin, jolloin soittotuntiin sisältyy toisen kuuntelua, yhteissoittoa ja yksityisopetusta.

Syventävien opintojen päätteeksi oppilas tekee opintojensa lopuksi päättötyön, joka voi olla esim. äänite, sävelletty teos, konsertti, kirjallinen työ tai muu poikkitaiteellinen projekti.

Opinnäytteeseen voidaan sisällyttää ylempien tasojen ohjelmistoa edellyttäen, että oppilaalla on siihen vaadittavat tiedot ja taidot.

Soittotunnit

Opintojen aloitusvaihe	30 minuuttia
Perusopinnot, opinnäyte 1 suoritettu	45 minuuttia
Perusopinnot, opinnäytteet 2 ja 3 suoritettu	60 minuuttia
Syventävät opinnot	60 minuuttia

Säestystunnit ja opinnäytteiden valmistelu

Säestystunnin pituus määräytyy ohjelmiston laajuuden mukaan. Lisätunteja voi anoa perustellusta syystä.

Instrumenttiopinnot	Säestystunteja
P1	1 h (45 min)
P2	2 h
P3	3 h
Päättötyö	4 h

Matineoihin ja muihin esiintymisiin valmistauduttaessa säestystunteja on mahdollista käyttää kerran ja lisäksi läpimeno ennen matineaa paikan päällä.

Opinnäytteet

Opinnäytteet ja tasosuoritukset valmentavat oppilasta harjoittelemaan päämäärätietoisesti ja opettavat muodostamaan ja hallitsemaan esiintymiskokonaisuuksia. Suoritus voidaan toteuttaa myös konserttina, jonka lisäarvona on oppiminen aidossa esiintymistilanteessa.

Opinnäytteen arviointiryhmässä on opiston päätöksen mukaan esimerkiksi

1: oma opettaja + kollega

2: oma opettaja + yksi / kaksi kollegaa

3: oma opettaja + kaksi kollegaa

Syventävien opintojen päättötyö: oma opettaja + kolme kollegaa

Painotus

Oppilaat voivat suuntautua jo perustasolla oppijan, opettajan ja suunnittelijan yhteisen harkinnan tuloksena rytmimusiikkiin tai klassiseen musiikkiin. Painotuksen valitseminen on mahdollista myös opintojen alussa soittimesta riippuen. Oppilas tutustuu opetussuunnitelmaan ja taitotavoitteisiin yhdessä oman opettajan kanssa ja asettaa tavoitteensa vuosittain oppilaan lähtökohdat huomioiden.

Rytmimusiikin painotus sisältää mm. pop-, jazz-, elokuva-, peli-, teatteri- ja kansanmusiikin, musiikkiteknologian sekä bändit.

Klassisen painotus sisältää mm. sinfonia-, puhallin- ja jousiorkesterit ja kamarimusiikin. Opinnoissa oppilaan omien lähtökohtien ja kykyjen kautta oppilas oppii aluksi käytännön muusikon perustaitoja. Myöhemmin hän osaa itsenäisesti valita

suuntautumisvaihtoehtoista (klassinen - rytmimusiikki) oman opintopolkunsa kurssikokonaisuudet. Instrumenttiopinnot ja itsenäinen harjoittelu ovat opinnoissa edelleen tärkein oppimisen perusta, mutta yhteismusisoinnin merkitys ja oppilaan vapaus vaikuttaa omaan tapaansa musisoida kasvaa.

Arviointi

Oppimisen ja opettamisen arviointi tehdään aina myönteisessä hengessä, jossa arvioidaan vain työskentelyä ja oppimisen karttumista. Arviointi tehdään sanallisesti, jossa arvioidaan: 1) instrumentin hallintaa 2) harjoittelua ja oppimista 3) musiikin hahmottamista 4) luovia taitoja 5) yhteissoittoa 6) esiintymisvalmiuksia

Arvioinnin tarkoituksena on tukea opintojen edistymistä ja antaa oikeaa tietoa oppilaan osaamisesta. Opintojen lopussa arvioinnit liitetään päättötodistukseen.

Soitonopettaja ja oppilas sekä sopimuksen mukaan oppilaan huoltajat käyvät lukuvuoden alussa keskustelun, jossa sovitaan yhteisesti lukuvuoden työn tavoitteista.

Yhteismusisoinnista ja mahdollisista valinnaiskursseista annetaan lukuvuosittain osallistumismerkintä, johon voi liittyä sanallinen arviointi.

Arvioinnin oppimisenäytteestä antaa oma opettaja, oppimisenäytteen tekijä ja yksi saman aineen opettaja. Arviointi annetaan sanallisesti. Arvioinnin pohjana käytetään taitotaulukkoa.

Taiteenalan laajan oppimäärän perusopintojen päättyessä oppilas saa todistuksen suoritetuista perusopinnoista. Siinä annetaan **sanallinen arvio** oppilaan edistymisestä ja osaamisen kehittymisestä perusopintojen aikana. Sanallisessa arvioinnissa painotetaan oppilaan oppimisen vahvuuksia suhteessa perusopinnoille asetettuihin tavoitteisiin. Laajan oppimäärän opintojen aikaista arviointia täsmennetään taiteenalakohtaisesti näissä taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteissa.

Arvioinnin kohteet

Soittimen hallinta

Harjoittelu ja oppiminen

Musiikin hahmottaminen

Luovat taidot

Yhteismusisoinnin taidot

Esiintymisvalmiudet

Oppilas kuuntelee musiikkia, osaa eläytyä musiikkiin, osaa kuvailla ja ilmentää musiikin luonnetta, osaa käyttäytyä konsertissa, suunnittelee ja valmistautuu huolellisesti esiintymiseen yhdessä opettajan kanssa, esiintyminen motivoi ja innostaa oppilasta.

Taitotaulut

ALKEET		
TAVOITE / TOIMINTA	H A R J O I T T E L U J A O P P I M I N E N	SISÄLTÖ
SOITTIMEN HALLINTA		<p>Soittimeen tutustuminen, äänen tuottaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Soittimen käsittely; virityspotkien rasvaaminen, venttiilien öljyäminen (lasten vanhemmat läsnä) • Kondenssiveden poistaminen käyrätorvesta <p>Miten ääni syntyy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Huulten päristäminen • Huuliasetteen eli ansatsin muodostaminen <p>Soittimen perusteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Soittoasento istuen, mahdollisimman rento ja luonteva, kiinnitettävä huomiota pään asentoon sekä oikean käden asentoon soittimen kellossa • Soittimen transponoiva luonne, F-vireisyys tiedossa • Tekninen valmius: Hengitystekniikka (vartalon tuki), ansatsin tiiviys ja huulten asento suokappaleessa. Kielittäminen ts. artikuloinnin perusteet. Sormitekniikka, F-torven sormitukset ja luonnonsävelet • Sävelpuhtaus/äänen laatu: • Tavoitteena mahdollisimman tasainen ja sävelpuhdas äänenmuodostaminen • Nuotinluvun perusteet kvintin alueelta, kokonuotti, neljäsosanuotti ja puolinuotti -rytmit
MUSIIKIN HAHMOTTAMINEN		<p>MuHan perusteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • sykkeen, rytmin ja äänen korkeuden hahmottaminen • hiljainen - voimakas • musiikin kirjoittaminen ja lukeminen (nuotit) • tulkinta musikaalista/eläytyvää/vivahteikasta/persoonallista/tyylinmukaista/lisää rohkeutta/eri teoksista eriteltyjä • rytmin käsittely joustavaa/elävää/napakkaa/syke säilyy/epätasaisuutta/huolimattomuutta/pulssin tai juoksutusten tasaisuuteen huomiota/rytmiset kuviot vaativat harjoittelua, rohkeutta / hienosti menee / tästä on hyvä jatkaa / erityisosaaminen tällä osa-alueella • yleisvaikutelma hallittu/musikaalinen/persoonallinen/rauhallinen/keskittyvä/ hyvin harjoitettu kokonaisuus
LUOVAT TAIDOT		<p>Improvisoinnin ja säveltämisen soitinkohtaiset perusteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helppoja lauluja eri sävellajeissa esim. suokappaleella soittaen <p>Muut luovat taidot</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dynamiikan alkeet • Kykenee soittamaan käyrätorvella itse tuotetun, yksinkertaisen melodian.
YHTEISSOITTO		<p>Soitinkohtaiset</p> <ul style="list-style-type: none"> • yhteissoitto opettajan kanssa

		<ul style="list-style-type: none"> • elävää musisointia/hyvä vuorovaikutus/osaa kuunnella muita ja toimia ryhmässä
ESIINTYMIS- VALMIUDET		<p>Kuuntelu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monipuolista musiikin kuuntelua sekä oman instrumentin kuuntelua (kotona vanhempien tukemana). • Toisten oppilaiden kuunteleminen • Konserteissa käyminen <p>Konserttitilanteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taitotason mukainen ohjelmisto • Ohjelmiston hallinta • Keskittyminen <p>Itsearviointi; keskustelua oman soiton opettajan kanssa</p>
HARJOITTELU JA OPPIMINEN		<p>Oppilaan motivointi ja taustatuki Vanhemmat ja perhe tukevat harrastusta Säännöllinen harjoittelu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vanhemmat auttavat harjoitusaikataulun suunnittelussa ja kannustavat säännölliseen harjoitteluun, alkeistasolla noin.15min/pvä 6x/vko <p>Opittujen taitojen ylläpitäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esiintymiset ja säännöllinen harjoittelu <p>Tavoitteiden asettaminen opettajan kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilaskohtaiset tavoitteet laaditaan yhdessä opettajan kanssa. Pyritään ottamaan huomioon oppilaan henkilökohtaiset ominaisuudet ja valmiudet • esiintymiset, yhteismusisointi ja opinnäytteet

1		
TAVOITE / TOIMINTA		SISÄLTÖ
SOITIN-TUNTEMUS JA SOIITTO-TEKNIikka	H A R J O I T T E L U J A O P P I M I N E N	<p>Soittimen perusteet (työvälineet)</p> <ul style="list-style-type: none"> • soittoasento istuen mahdollisimman rento ja luonteva. Pään asento, käsien asento ja hartioiden rentous. Luonteva soittoasento ja soittimen kannattelemisen. Opetellaan myös hyvä soittoasento ja nuottitelinen sijoitus orkesterisoittoa ajatellen. • tekninen valmius tekniset valmiudet palvelevat musiikkia/vastaavat musiikin vaatimuksia. Ansatsin kehittäminen. Hengitys- ja puhallustekniikan kehittäminen. Kielitys- ja sormitekniikan kehittäminen. Opitaan hallitsemaan ääniala e-d2(e2) ja sen puitteissa F-torven sormitukset sekä luonnonsävelet. Opitaan asteikot kahteen ylennykseen ja alennukseen saakka. Opitaan transponoinnin alkeita in Es (ja in C) • artikulaatio: staccato, legato ja portato • sävelpuhtaus hallittu/kykenee korjaamaan/lisää tarkkuutta • äänen laatu kaunis/hyvin soiva/tasainen/käyrätorvelle ominainen • kahdeksasosanuottirytmit ja triolirytmit ovat tulleet tutuiksi
MUSIIKIN HAHMOTTAMINEN		<p>MuHan perusteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • sykkeen, rytmin ja äänen korkeuden hahmottaminen • hiljainen - voimakas • musiikin kirjoittaminen ja lukeminen (nuotit) • tulkinta musikaalista/eläytyvää/vivahteikasta/persoonallista/tyylinmukaista/lisää rohkeutta/eri teoksista eriteltyjä • rytmin käsittely joustavaa/elävää/napakkaa/syke säilyy/epätasaisuutta/huolimattomuutta/pulssin tai juoksutusten tasaisuuteen huomiota/rytmiset kuviot vaativat harjoittelua, rohkeutta / hienosti menee / tästä on hyvä jatkaa / erityisosaaminen tällä osa-alueella • yleisvaikutelma hallittu/musikaalinen/persoonallinen/rauhallinen/keskittyvä/ hyvin harjoitettu kokonaisuus
LUOVAT TAIDOT		<p>Improvisoinnin ja säveltämisen soitinkohtaiset perusteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kannustetaan tuottamaan omia melodialinjoja. Korvakuulolta soittoa. Oppilas säveltää opettajan avustuksella pienen oman kappaleen. <p>Muut luovat taidot</p> <ul style="list-style-type: none"> • Itsenäinen musiikin tuottaminen ja keksintä • Oppilas harjoittelee soittoparin kanssa kysymys-vastaus -rakennetta
YHTEISSOITTO		<p>Soitinkohtaiset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhteissoitto • Oppilas on soittanut osana käyrätorviyhteyttä (duo, trio tai kvartetti) • elävää musisointia/hyvä vuorovaikutus/osaa kuunnella muita/ymmärtää oman osuuden kokonaisuudesta / on ryhmän jäsenenä • oppii soittamaan pianon säestyksellä ja osaa kuunnella virettä • osaat seurata kapellimestaria puhallinorkesterissa

ESIINTYMIS- VALMIUDET	<p>Kuuntelu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konserteissa käyminen (perheen kanssa) • Itsenäinen musiikin kuuntelu ja oman soittimen esitysten kuuntelu <p>Konserttitilanteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taitotason mukainen ohjelmisto • Ohjelmiston hallinta • Soittotekniikan hallinta ja jännityksen hallinta esiintymistilanteessa. • Positiivisia esiintymiskokemuksia hyvässä hengessä. <p>Itsearviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Keskustelu oman opettajan kanssa
HARJOITTELU JA OPPIMINEN	<p>Oppilaan motivointi ja taustatuki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perheen tuki (etenkin opintojen alkuvaiheessa). Monipuolinen ja motivoiva ohjelmisto. Positiiviset ja hauskat yhteissoittokokemukset kavereiden kanssa <p>Säännöllinen harjoittelu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kannustetaan säännölliseen harjoitteluun (vanhempien tuki) <p>Oppitujen taitojen ylläpitäminen. Kotiharjoittelua noin 20 min/pvä 6x/vko</p> <ul style="list-style-type: none"> • <p>Tavoitteiden asettaminen opettajan kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilaskohtaiset tavoitteet laaditaan opettajan kanssa siten, että haastetta on sopivassa määrin ja innostus säilyy ja kasvaa.
OPINNÄYTE	<p>ESITYSTAPA JA SISÄLTÖ</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Pyritään muodostamaan kunkin oppilaan näköiseksi. Tähdätään opinnäytteen konsertinomaisuuteen. • Konsertti, joka voi sisältää myös kirjallisen työn, sävellyksen, äänitteen, monitaiteellisen projektin. • Asteikot ja prima vista ja etydisoitto, suoritetaan omien soittotuntien yhteydessä omalle opettajalle. Tavoitteet: Prima Vista kvintin äänialalla $\frac{3}{4}$ ja $\frac{4}{4}$ tahtilajeissa. Asteikot C-a, G-e, D-h, F-d ja B-g. Molleista luonnolliset mollit. E-molli voidaan soittaa ambituksen haastavuudesta johtuen kvinttiin asti perussävelen ylä- ja alapuolelta. Ohjelmistossa vähintään kymmenen etydiä harjoiteltuna ja läpikäytynä. • Soitettava ohjelmisto. SML:n Ohjelmistoluettelot. Ohjelmisto kolme kertaa opinnäytekonsertissa soitettavan ohjelmiston laajuinen. Mahdollisimman monipuolisesti valikoiden. Suositus: esitetään 3 pientä erityylistä kappaletta. Nämä voivat olla myös osittain yhtyesoittoa.

TAVOITE / TOIMINTA	H A R J O I T T E L U J A O P P I M I N E N	SISÄLTÖ
SOITIN- TUNTEMUS JA SOIITTO- TEKNIikka		<p>Soittimen perusteet (työvälineet)</p> <ul style="list-style-type: none"> • soittoasento rento ja luonteva. Opetellaan soittoasento myös seisten, mikäli oppilaan fyysiset edellytykset sen sallivat. • tekninen valmius tekniset valmiudet palvelevat musiikkia/vastaavat musiikin vaatimuksia. hengitystekniikka/ansatsi, tutustutaan tarkemmin eri artikulaatioihin ja opetellaan mm. tuplakielittäminen, sormitekniikan sujuvuus. Opitaan hallitsemaan ääniala c-f2 ja sen puitteissa f-torven sormitukset sekä luonnonsävelet. Tutustutaan B-torven sormitukseen, joita voidaan tarvittaessa käyttää ohjelmiston soittamisessa. Opitaan transponoimaan in C ja in B. Opitaan asteikot neljään ylennykseen ja alennukseen, molliasteikot luonnollisina ja harmonisina • sävelpuhtaus käydään läpi duuri -ja mollisoitujen puhtaasti soivuuden perusteet, soinnun terssin osalta • osaa virittää oman soittimen • äänen laatu kaunis/hyvin soiva/tasainen/kehittämistä eri rekistereissä/epätasaisuutta • 6/8 rytmikka • Kuudestoistaosarytmit ja kuudestoistaosia ja kahdeksasosia yhdistävä rytmikka on tuttua • Oppilas omaa puhallustekniikan, joka mahdollistaa nyanssoinnin hiljaisesta voimakkaaseen
MUSIIKIN HAHMOTTAMINE N JA MUSIIKKI- TEKNOLOGIA		<p>MuHan perusteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • sykkeen, rytmin ja äänen korkeuden hahmottaminen • hiljainen - voimakas • musiikin kirjoittaminen ja lukeminen (nuotit) • tulkinta musikaalista/eläytyvää/vivahteikasta/persoonallista/tyylinmukaista/ lisää rohkeutta/eri teoksista eriteltyjä • rytmin käsittely joustavaa/elävää/napakkaa/syke säilyy/epätasaisuutta/huolimattomuutta/pulssin tai juoksutusten tasaisuuteen huomiota/rytmiset kuviot vaativat harjoittelua, rohkeutta / hienosti menee / tästä on hyvä jatkaa / erityisosaaminen tällä osa-alueella • yleisvaikutelma hallittu/musikaalinen/persoonallinen/rauhallinen/keskittyvä/ hyvin harjoitettu kokonaisuus
LUOVAT Taidot		<p>Improvisoinnin ja säveltämisen soitinkohtaiset perusteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kannustetaan tuottamaan omia melodioita (sävellyksiä), jotka pystytään myös itse soittamaan käyrätorvella. Soitetaan korvakuulolta ja pyritään ulkoa oppimiseen. Soitetaan pieniä improvisaatioharjoituksia soitinkulkujen päälle, esim. taustanauhojen kanssa.

	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneilmaisun vahvistaminen, esim. improvisaatioharjoituksia eri kuvista <p>Muut luovat taidot</p> <ul style="list-style-type: none"> • Traditiotuntemus • Itsenäinen musiikin tuottaminen ja keksintä •
YHTEISSOITTO	<p>Soitinkohtaiset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osallistuminen puhallinorkesteriin • Osallistuminen yhtyesoittoon (esim.käyrätorvi- tai vaskiyhtyeperiodi) • duot • elävää musisointia/hyvä vuorovaikutus/osaa kuunnella muita/ymmärtää oman osuuden kokonaisuudesta / on ryhmän jäsenenä •
ESIINTYMIS- VALMIUDET	<p>Kuuntelu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuunnellaan eri tyylistä musiikkia sekä kuunnellaan oman instrumentin esityksiä • x <p>Musiikin ilmentäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • x <p>Konserttitilanteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taitotason mukainen ohjelmisto • Kykenee esittämään pienimuotoisia teoksia esim. oppilaskonserteissa • Oppii esiintymiskäyttäytymistä • Esiintymisiä sekä soolona, että osana yhtyettä <p>Itsearviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Keskustelu oman opettajan kanssa. Saa palautetta myös muiden soittimien opettajilta
HARJOITTELU JA OPPIMINEN	<p>Oppilaan motivointi ja taustatuki</p> <ul style="list-style-type: none"> • <p>Säännöllinen harjoittelu noin 25min./pvä 6x/vko</p> <ul style="list-style-type: none"> • <p>Opittujen taitojen ylläpitäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • <p>Tavoitteiden asettaminen opettajan kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mietitään yhdessä opettajan kanssa, mikä motivoi päivittäiseen harjoitteluun. Vastuun siirtyminen vanhemmilta enenevästi soittajalle itselleen.
OPINNÄYTE	<p>ESITYSTAPA JA SISÄLTÖ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pyritään muodostamaan kunkin oppilaan näköiseksi. • Konsertti, joka voi sisältää kirjallisen työn, sävellyksen, äänitteen, monitaiteellisen projektin. • Asteikot ja prima vista ja etydisoitto, suoritetaan omien soitotuntien yhteydessä omalle opettajalle. Tavoitteet: Prima Vista oktaavin äänialalla $\frac{3}{4}$ ja $\frac{4}{4}$ ja $\frac{6}{8}$ tahtilajeissa. Asteikot A-fis, E-cis, As-f, Es-c. Molleista luonnolliset ja harmoniset mollit. Ohjelmistossa vähintään 15 etydiä harjoiteltuna ja läpikäytynä. Ohjelmistossa puhallinorkesteristemmoja voidaan pitää osana etydejä.

		<ul style="list-style-type: none"> • Soitettava ohjelmisto. SML:n Ohjelmistoluettelot. Ohjelmisto kolme kertaa suoritettavan ohjelmiston laajuinen. Mahdollisimman monipuolisesti valikoiden. Konsertin ohjelmisto: Erityyisiä kappaleita: 1 laajempi teos (esim. 2 osaa) ja 2 pientä kappaletta TAI 4 pientä kappaletta. 1 kappaleista voidaan esittää yhtyesoittona.
--	--	--

TAVOITE / TOIMINTA	H A R J O I T T E L U J A O P P I M I N E N	SISÄLTÖ
SOITIN-TUNTEMUS JA SOIITTO-TEKNIikka		<p>Soittimen perusteet (työvälineet)</p> <ul style="list-style-type: none"> • soittoasento rento ja luonteva. Opitaan kannattelemaan soitinta niin seisoviltaan kuin istuviltaan. • tekninen valmius tekniset valmiudet palvelevat musiikkia/vastaavat musiikin vaatimuksia, hengitystekniikka/ansatsi, sormitekniikan sujuvuus, opetellaan tupla- ja triplakielittäminen. Opitaan tukittujen äänten perusteita ja tukkeamistekniikkaa. Tutustutaan sordiinoihin. Opitaan hallitsemaan ääniala G-g3 ja sen puitteissa F- ja B-torven sormitukset luonnonsävelineen. Opitaan kaikki ylennys- ja alennusmerkkiset asteikot, mollit luonnollisina, harmonisina ja melodisina sekä kromaattinen asteikko. • sävelpuhtaus Kykenee soittamaan sävelpuhtaasti sekä osaa tarvittaessa itse korjata viritystä suhteessa muihin niin pianon kanssa musisoidessa kuin orkesterissa tai yhtyeessä. • äänen laatu kaunis/hyvin soiva/tasainen. Hallitsee äänenlaadun eri dynamiikoissa. • Vaihtuva sävellaji ja tahtilaji • Kvintoli, sekstoli ja septoli-rytmiikka • Kolmimuunteisuus ja Swing-fraseeraus
MUSIIKIN HAHMOTTAMINEN JA MUSIIKKI-TEKNOLOGIA		<p>MuHan perusteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • sykkeen, rytmin ja äänen korkeuden hahmottaminen • hiljainen - voimakas • musiikin kirjoittaminen ja lukeminen (nuotit) • tulkinta musikaalista/eläytyvää/vivahteikasta/persoonallista/tyylinmukaista/lisää rohkeutta/eri teoksista eriteltyjä • rytmin käsittely joustavaa/elävää/napakkaa/syke säilyy/epätasaisuutta/huolimattomuutta/pulssin tai juoksutusten tasaisuuteen huomiota/rytmiset kuviot vaativat harjoittelua, rohkeutta / hienosti menee / tästä on hyvä jatkaa / erityisosaaminen tällä osa-alueella • yleisvaikutelma hallittu/musikaalinen/persoonallinen/rauhallinen/keskittyvä/ hyvin harjoitettu kokonaisuus
LUOVAT Taidot		<p>Improvisoinnin ja säveltämisen soitinkohtaiset perusteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilas säveltää pienyhtyeelle/yhtyeelle kappaleen apunaan MUHA-opettaja ja käyrätorviopettaja • Improvisaatioharjoituksia pienyhtyeessä <p>Muut luovat taidot</p> <ul style="list-style-type: none"> • x • Traditiotuntemus • Itsenäinen musiikin tuottaminen ja keksintä •
YHTEISSOITTO		Soitinkohtaiset

	<ul style="list-style-type: none"> • Saa kokemusta erilaisissa yhtyeissä ja orkesterikokoonpanoissa soittamisesta. • Tutustuu kirjoitettuun sinfoniaorkesterimateriaaliin käyrätorven stemmojen osalta. • yhteissoitto myös jousisoittimien kanssa • puhallinyhtyesoitto (vaskikvintetti tai puhallinkvintetti) • elävää musisointia/hyvä vuorovaikutus/osaa kuunnella muita/ymmärtää oman osuuden kokonaisuudesta / on ryhmän jäsenenä •
<p>ESIINTYMIS- VALMIUDET</p>	<p>Kuuntelu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuuntelee itsenäisesti musiikkia monipuolisesti ja on kiinnostunut oman soittimen esityksistä • Konserteissa käyminen: Vierailu Tampere Filharmonian konsertissa <p>Musiikin ilmentäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • x <p>Konserttitilanteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taitotason mukainen ohjelmisto • Ohjelmiston hallinta: Kykenee esittämään myös laajamuotoisempia teoksia, Myös ulkoa. • Hallitsee jännitystä ja suoriutuu entistä paremmin esiintymistilanteissa. Ymmärtää entistä paremmin oman kehon tuntemuksia jännittävässä esiintymistilanteessa. On käsitellyt opettajan kanssa esiintymisvalmistautumisen periaatteita ja suhtautuu esiintymiseen yhtenä kehittämistehtävänä. <p>Itsearviointi</p>
<p>HARJOITTELU JA OPPIMINEN</p>	<p>Oppilaan motivointi ja taustatuki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motivoivien osa-alueiden harkittu lisääminen soittoharrastukseen kunkin oppilaan näkemyksen mukaan: esim. esiintymiset, yhtyesoitto, orkesterisoitto, musiikkiteknologian hyödyntäminen, leirit, opettajayhteistyö toisten musiikkioppilaitosten kanssa <p>Säännöllinen harjoittelu</p> <ul style="list-style-type: none"> • 30-45min/pvä 6x/vko <p>Opittujen taitojen ylläpitäminen</p> <p>Tavoitteiden asettaminen opettajan kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onko löytynyt erityismielenkiinnon kohteita, mikä on oppilaan omin musiikkityyli etc.
<p>OPINNÄYTE</p>	<p>ESITYSTAPA JA SISÄLTÖ</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Pyritään muodostamaan kunkin oppilaan näköiseksi. Erityisesti tämä perustason päättötyö pyritään suunnittelemaan niin, että oppilaan persoonallisuus, musiikilliset mieltymykset ja mahdolliset poikkitaiteelliset taidot tulevat päättökonsertissa näkyviin. (esim. kamarimusiikki, lausunta, improvisointi) • Konsertti joka voi sisältää kirjallisen työn, sävellyksen, äänitteen, monitaiteellisen projektin. • Asteikot ja prima vista ja etydisoitto, suoritetaan omien soittotuntien yhteydessä omalle opettajalle. Tavoitteet: Prima Vista puolentoista oktaavin äänialalla. Asteikoista kaikki duurit ja mollit. Molleista luonnolliset ja harmoniset ja melodiset mollit. Ohjelmistossa vähintään 20 etydiä harjoiteltuna ja läpikäytynä.

		<p>Ohjelmistossa puhallinorkesteristemmoja ja sinfoniaorkesteristemmoja voidaan pitää osana etydejä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Soitettava ohjelmisto. SML:n Ohjelmistoluettelot. Ohjelmisto kolme kertaa suoritettavan ohjelmiston laajuinen. Konsertissa soitettuna mahdollisimman monipuolisesti valikoituna, opinnäytetaso huomioiden 2 laajamuotoista kappaletta tai 1 laajamuotoinen ja kaksi pienimuotoista kappaletta. Osa suorituksesta voi olla yhtyesoittoa.
--	--	---